

## open source

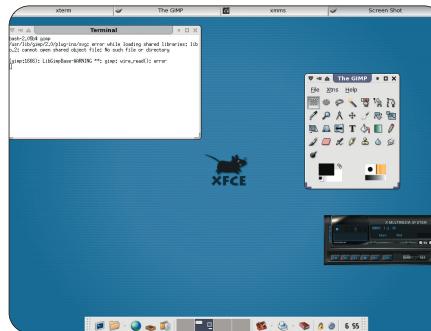
logovi, izvorni kod i slično, a na posljednju se stavlaju svi korisnički podaci. Nju izdvajamo kako se podaci ne bi izgubili kod reinstalacije. Neki kompleksniji rasporedi mogu se koristiti kod računala posebne namjene (razni serveri): /var - podaci koji se stalno mijenjaju, log datoteke, mailovi; /usr - sistemski softver, /tmp - privremeni podaci.

### Setup.exe

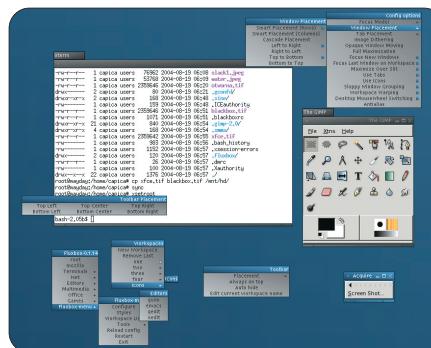
Jednom kad smo uspješno stvorili particije, preostaje nam pokrenuti *setup*. Dočekat će nas negostoljubivo tekstualno sučelje. Dostupan je i naredbeni redak (Alt+F2), kako bismo još jednom mogli provjeriti je li sve u redu s particijama. Od opcija svakako preporučujemo proučavanje prve pomoći. No, budući da smo mi tu, malo ćemo to ubrzati, preskočiti odabir rasporeda tipkovnice (to možemo i kasnije) i odmah skočiti na treću opciju: *Addswap*. Poslije će nas instalacija sama voditi kroz ostatak. U njoj odabiremo već pripremljenu particiju. Sljedeći korak odabir je glavne particije. Tu srećom ne možemo zabunom odabratи FAT32 ili NTFS particije jer nam nudi samo one koje imaju veze s Linuxom. Moramo još odlučiti koji datotečni sustav ćemo postaviti. Ponudeni su nam ext2, ext3 i reiserfs, a nećemo pogriješiti ako odaberemo bilo koji. Prvi je najstariji i najisprobaniji, drugi je pak njegova nadogradnja *journalingom* (transakcijski način zapisivanja podataka - sigurniji kod havarija) te sporiji, dok je reiserfs vrlo brz, no u stalnom razvoju, pa se mogu očekivati *bugovi*. Mi smo odabrali posljednji jer želimo dobiti vrlo brz stroj, a za sigurnost podataka ionako se mora brinuti *backup*. Nakon brzog formatiranja, ponovno susrećemo isti dijalog odabira particije, i tu možemo, primjerice, odabratи lokaciju za /home direktorij, ako smo prethodno ostavili mjesto za njega, a ako ne, idemo dalje. Sljedi dijalog za dodavanje FAT32 i NTFS particija kako bi bile vidljive iz Linuxa, ali moramo dodavati jednu po jednu (radije bismo sve odjednom).

### Gomila softvera

Sljedeći korak je samo prenošenje datoteka na disk. Na ovom biste koraku mogli izgubiti dosta vremena. Naime, trebamo odabratи koje setove paketa želimo na sustavu. Ponudeno nam je čak 15 grupa, naizgled neintuitivno označenih slovima, koje ovdje označavamo zagradama. Prvu opciju, A, svakako moramo odabratи jer su u njoj sadržane osnove funkcioniranja sustava. Slijede (ap)likacije i neki sis-



▲ Xfce, nezahtjevno desktop okružje brojnih mogućnosti odmice se od tipičnih šablona rada s prozorima na koje smo navikli



▲ Fluxbox, window manager baziran na Blackboxu, no bolji za konfiguriranje i s dodanim mogućnostima

temski servisi, što je također preporučljivo instalirati. D označava razvojne alate (gcc, JDK, perl). Emacs editor možemo i izostaviti. (F)FAQ-ovi i dokumentacija uvijek dobro dodu. Hoćemo li se odlučiti između Gnomea ili KDE-a, osobna je procjena, no mi ćemo odabratи oba, kako bismo mogli bolje uspoređivati. Izvorni kod (K)ernela nije nam potreban (na CD-u je 2.4.26), jer često izlaze nove verzije. Slovo L označava nužne sistemske biblioteke. N su mrežne aplikacije, razni mrežni servisi i slično. Ako ne pišemo razne matematičke formule, TeX nam neće trebati. Tcl/Tk je grafički programski jezik koji mogu koristiti neki programi, pa odabiremo i njega za svaki slučaj. X i XAP su grafički podsustav i pripadajuće mu aplikacije, koje ćemo na desktop računalu svakako koristiti. Y su male tekstualne igre koje ćemo uključiti, ako ne zbog korisnosti, onda bar zbog nostalzije.

Kad smo odabrali sve što smo željeli, sljedeći ekran nas pita želimo li odabirati pojedi-

### BSD style

Iako nama ne toliko bitno, još je jedna pozadinska razlika Slackwarea i ostalih distribucija: skripte koje se izvršavaju kod pokretanja sustava. On koristi BSD način skripti, koji se zasniva na nekoliko velikih datoteka u kojima je popisano sve što se pokreće na sustavu. U kontrastu, "System V" način sastoji se od mnoštva skripti sortiranih po direktorijima, a svaki program i

servis ima vlastitu. Prednost prvog pristupa je u jednostavnosti održavanja, preglednosti i pretrage, dok je ovaj drugi fleksibilniji uz veće mogućnosti. Neke od skripti u Slackwareu su rc.S koja se pokreće na početku, rc.M (višekorisnički rad), rc.6 (restart), rc.4 (grafički mod rada, spomenut u tekstu, mijenja se u datoteci initab), rc.0 pokreće se kod isključivanja računala itd.

načne pakete. Prva opcija (*full*) jednostavno instalira baš sve pakete iz odabranih setova, i to je svakako najbrži i najbezboljniji način, a i osiguravamo se da smo zadovoljni međuovisnosti. Mi smo pak odabrali *expert* (i gorko požališi). U njemu su već (loše) odabrane neke aplikacije, a mi možemo proći kroz popis izbacujući nepotrebne i dodajući bitne. Idući put bezuvjetno odabiremo prvu opciju: sve pakete!

### Sitni detalji

Nakon relativno kratkotrajnog kopiranja paketa počinje osnovna konfiguracija sustava. Prvo što nas dočekuje odabir je *kernela* koji hoćemo postaviti. Kako smo prošli kroz cijelu instalaciju s "bare." kernelom, ostavljamo njega. Upitani smo gdje nam se nalazi modem, kako bi napravio poveznicu (simbolički link) na /dev/modem. Naravno da ne znamo napamet na kojem je serijskom portu, pa preskačemo i taj korak (iako će ga kasnije sam prepoznati). Moramo se još odlučiti želimo li da su uređaji automatski prepoznati kad ih uključimo za vrijeme rada (npr. USB memorija). Smatramo da to ne može naškoditi, pa uključujemo.

Slijedi potencijalno opasan korak, instalacija boot loadera (lilo, odgovoran za pokretanje sustava). Prva opcija će zadovoljiti većinu potreba. Kako mi već koristimo druge istodne sustave, odlučili smo se za ekspernti sustav, gdje se Lilo slaže korak po korak (odličan način da se bolje upoznamo s njim). Dodali smo parametar "hdb=ide-scsi" zbog naše IDE pržilice koja inače ne bi radila na 2.4 kernelu.

Slijedeći je korak odabir miša. Najčešće su opcije ps2, imps2 (većina PS/2 miševa s kotačićem) i USB. Gpm program nam ne treba.

Slijedi konfiguracija mrežnih postavki, pa je dobro unaprijed pripremiti parametre lokalne mreže u kojoj se nalazimo. Ako računalo nije umreženo, možemo pisati bilo kakve podatke u to polje, a za IP adresu možemo upisati na primjer 127.0.0.1 ili 192.168.0.1. Ti se podaci kasnije mogu promjeniti naredbom netconfig. Idući korak je pokretanje mrežnih servisa. Pri odabiru trebamo se voditi po principu: manje je bolje, jer previše servisa znači smanjenu sigurnost. Zasad možemo ostaviti CUPS (ako imamo pisač) i syslogd (za praćenje što se događa na sustavu). Još moramo odabratи vremensku zonu u kojoj živimo, te u kojem je formatu vrijeme na sustavu. Ako već postoje Windowsi na sustavu, najbolje je ne mijenjati



▲ Blackbox je potpuno minimalistički window manager, brz i jednostavan